Lietas Nr. C73578923
ECLI:LV:ZRT:2023:1018.C73578923.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2023. gada 18. oktobrī

Zemgales rajona tiesa: tiesnese N.Paņkiva
izskatīja rakstveida procesā vienkāršotās procedūras civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Zemgales rajona tiesā saņemts prasītājas /pers. A/ prasības pieteikums vienkāršotajā procedūrā pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā prasītāja norāda, ka ar atbildētāju kopā dzīvoja četrus gadus. Kopdzīves laikā piedzima dēls /pers. C/, kuru kopīgi audzināja un apgādāja. 2019.gadā puses kopdzīvi pārtrauca, dēls dzīvo kopā ar prasītāju, kura realizē ikdienas aprūpi.

Norāda, ka atbildētājs neregulāri maksā prasītājai uzturlīdzekļus, parasti tie ir 100 *euro* vai 110 *euro*, taču ne katru mēnesi, pie tam datumā pēc savas izvēles. Likumā noteiktā minimālā uzturlīdzekļu summa no 2023.gada janvāra ir 155 *euro* mēnesī.

Prasītāja 07.12.2022/ iesniedza iesniegumu Uzturlīdzekļu garantiju fondam, kas 03.03.2023. pieņēma lēmumu Nr. /numurs/ atteikt uzturlīdzekļu izmaksu, jo secināja, ka atbildētāja veiktā samaksa nodrošina uzturlīdzekļus tādā apmērā, kādu izmaksātu garantijas fonds.

Prasības pieteikumā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu viņai nepilngadīgā bērna uzturam 155 *euro* mēnesī jeb 25% apmērā no MK noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, un 30% apmērā no MK noteiktās minimālās mēneša darba algas no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.panta pirmo, otro, piekto daļu, 2013. gada 15. janvāra MK noteikumi Nr. 37 Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam.

[2] 2023. gada 11. oktobrī Zemgales rajona tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norāda, ka maksā uzturlīdzekļus bērna uzturam tādā apmērā, kādā var atļauties. Paskaidroja, ka naudu reizēm prasītājai bērna uzturam nesūtīja un darīja to neregulāri, jo nebija darba, taču, kad bija nauda, tad to sūtīja prasītājai bērna uzturam.

[3] Ar Zemgales rajona tiesas 2023. gada 18. oktobra saīsināto spriedumu /pers. A/ vienkāršotās procedūras prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināta pilnīgi.

[4] 2023. gada 30. oktobrī Zemgales rajona tiesā saņemts atbildētāja pilna sprieduma sastādīšanas lūgums, līdz ar to tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} panta sesto daļu, sastāda spriedumu atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam.

Motīvu daļa

[3] Novērtējusi prasības saturu kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

[4] Ar lietā iesniegto dzimšanas apliecības atvasinājumu (lietas 7.lapa) apstiprinās, ka prasītājs un atbildētāja ir 2019. gada 27. martā dzimušā /pers. C/ vecāki.

Prasītāja noslēgusi jaunu laulību, kā rezultātā ieguvusi uzvārdu /uzvārds/ (lietas 8.lapa).

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto, ka pušu nepilngadīgais bērns šobrīd dzīvo kopā ar prasītāju un viņa īsteno bērnu aprūpi un uzraudzību, minēto apstākli neapstrīd arī atbildētājs.

[5] Civillikuma 177.panta pirmā daļa noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta otro un trešo daļu vecāku pienākums ir rūpēties pa bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Savukārt Civillikuma 179.panta sestā daļa noteic, ka tiesa pēc prasītāja lūguma nekavējoties pieņem lēmumu par to, kādā apmērā atbildētājam pagaidām, līdz strīda izšķiršanai, jāsedz bērna uzturēšanas izdevumi. Bērna pagaidu uzturlīdzekļu apmērs nevar būt mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālo bērna uzturlīdzekļu apmēru.

[6] Prasītāja pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs atbilst Ministru kabineta noteikumos noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram, kādu katram vecākam ir pienākums nodrošināt bērna uzturam.

[6.1] Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2. apakšpunktā noteikts, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt katram savam bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumiem Nr. 656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" no 2023. gada 1. janvāra Latvijas Republikā minimālā mēneša darba alga ir

noteikta 620 *euro* apmērā.

[6.2] Tiesneses ieskatā, vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts un vecākiem savam bērnam ir jādod nepieciešamais atbalsts bērna dzīves kvalitātes uzlabošanai un viņa pilnvērtīgai attīstībai.

Prasītājas norādīto, ka atbildētājs neveic uzturlīdzekļu maksājumus valstī noteiktajā minimālā apmērā, kā arī neveic tos regulāri apstiprina prasības pieteikumam pievienotais /Nosaukums/ pārskats (lietas 11.-18.lapa).

[6.3] Tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa papildus vērtēt prasītājas un atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir valdības noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa, ir pienākums nodrošināt savam bērnam.

[6.4] Atbildētājs iesniedzis tiesā pierādījumus par uzturlīdzekļu samaksu prasītājai septembra mēnesī 135 *euro* apmērā (lietas 35.lapa), kas ir mazākā apmērā par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam. Tādējādi pastāv tiesisks pamats piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna uzturam.

Arī ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas 03,03.2023. lēmumu Nr. /numurs/ (lietas 9.lapa) apstiprinās, ka atbildētājs nodrošina uzturlīdzekļus bērnam tādā apmērā, kādu izmaksātu fondu administrācija.

Tā kā uzturlīdzekļu maksājumi netiek veikti valsts noteiktajā minimālajā apmērā un tie ir neregulāri, ievērojot nepilngadīgā bērna intereses un tiesības saņemt uzturlīdzekļus regulāri un noteiktā apmērā, pastāv tiesisks pamats piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna uzturam.

[6.5] Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no atbildētāja Ministru kabineta noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā un, ņemot vērā bērna intereses, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs nosakāms procentuāli, atbilstoši bērna vecumam, jo mainoties valstī noteiktās minimālās darba algas apmēram, mainās arī piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs.

[6.6] Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2007. gada 29. augusta spriedumā lietā Nr. SKC-556, Latvijas Republikas Satversmes 92.panta un Civilprocesa likuma 1.panta savstarpējā saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, Senāts atzinis, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzību tiesā.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama ar 2023. gada 13. septembri, t.i. ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā un līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai. Atbildētāja veiktie maksājumi bērna uzturam ir ņemami vērā un ieskaitāmi sprieduma izpildē.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts), piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai par uzturlīdzekļu piedziņu.

[7.1] Tā kā no atbildētāja par labu prasītājai bērna uzturam piedzīti uzturlīdzekļi 155 *euro* mēnesī, tad atbilstoši minētā likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam un 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktam no atbildētāja par labu valstij aprēķināma un piedzenama valsts nodeva 279 *euro* apmērā.

[7.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunkta noteikumiem izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas.

Tādējādi no atbildētāja par labu prasītājai izdevumi advokāta palīdzības samaksai piedzenami to faktiskajā apmērā - 50 *euro* (lietas 10.lapa).

[7.3] Atbilstoši Civilprocesa likuma 40.panta pirmajai daļai, Ministru kabineta 2022.gada 11.janvāra noteikumu Nr.20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 14., 15.punktam no atbildētāja valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu un piegādāšanu lietā, kas ir 11 *euro* (lietas 2.lapa).

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 194.pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2023. gada 13. septembra līdz bērna septiņu gadu vecumam, bet no bērna septiņu gadu vecuma uzturlīdzekļus ik mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, izdevumus advokātā palīdzības samaksai 50 *euro* (piecdesmit *euro*).

Samaksa veicama norēķinu kontā Nr. /konta numurs/.

Pie sprieduma izpildes ieskaitīt atbildētāja /pers. B/ labprātīgi no 2023. gada 13. septembra samaksātos uzturlīdzekļus bērna uzturam.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 279 *euro* (divi simti septiņdesmit deviņi *euro*), maksājums veicams Valsts kases, reģistrācijas Nr.90000050138, kontā Nr.LV55TREL1060190911200, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1 1 *euro* (vienpadsmit *euro*), maksājums veicams Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr.LV90001672316, kontā Nr.LV51TREL2190458019000, klasifikācijas kods 21490.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, nosakot pienākumu iesniegt Zemgales rajona tiesā pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos.

Spriedumu, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas (2023. gada 17. novembra) Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese N.Paņkiva

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu